

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quod quatuor nouissimorum intenta consideratio ad mundi contemptum
eminenter inducit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

DIONYSII CARTHV.

ueris. Nonne mi frater ingeniose, obtenebratam tibi mentem habere videtur, qui his lectis, auditis, & cognitis ad mundi despectum non prouocatur, ad deiformem perfectionem præactam non inflammatur? Noli ergo amore minimorum amittere maxima. Noli plus oblectari in creaturis, quam creatore. Noli mundo tenacius inhaerere, quam deo. Ecce mundus transit & concupiscentia, vanitas, gloria eius. Qui autem facit voluntatem dei manet in æternum.

Quod quatuor nouissimorum intenta consideratio ad mundi contemptum eminenter inducit.

Articulus XIX.

Excl. 7.

Memorare nouissima tua, et in æternum non peccabis. Non iam duntaxat lapidei, sed et ferrei cordis est, quæ ad dei timorem & mundi contemptum, ad uitæ emendationem, ad mentis custodiam, nec horror diræ mortis, nec

uini iudicij pauor, nec infernalium tormentorum sempiterna acerbitas, neque cœlestis patriæ infinita felicitas incitant & perducunt. Si credis, imo si scias te moriturum, & horam prorsus ignoraueris quoque post hanc vitam non esse statum aut tempus merendi: cur villo momento bene agere prætermittis? cur aliquam horam infructuosam pertransis? cur in tali statu esse præsumis, in quo mori non audes? Fac ergo dilecte quod Salomō ait

Eccl. 9. Quicquid manus tua potest, instanter operare. Quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo properas. Non imple

sur

DE ARCTA VIA SALV. 340

tut in nobis quod denuo loquitur Salomon de ne-
 gligentibus & iniquis, Sicut capiuntur pisces ha-
 mo, & aues laqueo: sic capiuntur homines tem-
 pore malo, cum eis extemplo superuenerit. Mor-
 tis ergo horrorem, diuini iudicij expauescendum,
 difficilissimumq; discrimen, ardentis gehennæ
 metum, ab oculis cordis tui elongari nequaquã
 permittas. Dicit namq; Hieronymus: Nihil sic re-
 uocat a peccato, quam frequens memoria mor-
 tis. Et sicut ait Chrysostomus: Fallax est hic mû-
 dus, finis dubius, exitus horribilis, iudex terribi-
 lis, pœna interminabilis. Deniq; (vt refert Am-
 brosius) etiam Plato asseruit omnem sapientum
 vitam esse meditationẽ mortis. Premeditemur
 ergo quotidie quid sumus futuri. Qui se iugiter
 pensat moriturum, spernit præsentia, & ad futu-
 ra festinat. Idcirco at deus latere nos vitæ voluit
 finem, diẽq; mortis nostrę esse nobis ignotum,
 vt dum semper ignoratur: semper proximus esse
 credatur, & tanto quisque sit feruentior in opera-
 tione, quanto magis incertus est de vocatione.
 Noli lachrymarum causam tripudiãdo perage-
 re, & mortis tuæ negotium ridendo exequi incon-
 sulte. Cum surgitur diluculo, non putes ad vespe-
 rum te peruenturum. Cum ad quiescendum te in
 lecto posueris: non de auroræ præsumas aduentu
 Sicq; facillime ab omi te refrenabis affectu mun-
 dano & vitio. Aduerte q; cito adueniet hora, vt
 ex hac vita ad ignotam transeas regionẽ: mox
 q; tum metuendissimo tribunali summi dei te o-
 portebit astare. Tunc tempus omissum & negle-
 ctum infructuose, recuperare non poteris: nihil-
 que te iuuare aut consolari valebit eorum que
 nunc inordinate diligis, iniusteque agis.

Idem 91

Hierony

Chrysoft

Ambrosia
Plato

F ij Tunc

DIONYSII. CARTHUSII.

Tūc dolebis te tam intemperate vixisse, omis-
tor bona, & commisisse tor mala. Nunc autem
pariter pœnitentiā agamus dignam. Sic modo
Christum iudicem veneremur, vt tunc ab ipso
uerēter suscipiamur. Sic iam propter peccata no-
stra tristemur, vt tunc ab ipso æternaliter conso-
mur. Præterea si diuini iudicij districtiōem per-
pendis, omnem seculi vanitatem protinus desol-
cis, atq; ad vitam pœnitentialem occuris. Et tūc
in hora iudicij stabit mundus in igne conflagra-
tionis, qui & reprobos tunc exuret. Christus in æ-
re residebit: vniuersi ordines angelorum a stabunt
visibiterq; parebunt, & omnes ciues cœlestes. In-
cebut reprobī in terra quam amauerūt cū ho-
rendis suis corporibus, obscuris, grauissimis, quæ
tūc deformiora horribilioraq; erunt, q̄ tunc quæ
do pro media parte in monumentis a vermibus
erant corrosa. Aderit vniuersitas dæmonum, &
omne genus humanum. Tunc singulorū vita
singulis innotescet. Vt omnes simul iustissimum
se dei iudicium recognoscant. Quid tunc anxie-
tatis, quid pœnæ, quid intolerandæ miserie in-
rit impijs, se in æterna inferni tormenta mox per-
ijciendos videntibus? Statim namq; prolata
sententia: Ite maledicti in ignem æternum: terra
suum aperiet, deglutiet eos, corruentq; in profun-
dissimum lacum inferni, in quo æternaliter detur-
nebutur conclusi. Huius iudicij imaginatio
reat te & me, quomodo terruit sanctum Hiero-
nimum. Quotiens (inquit ipse) diem illum considero: cor-
pore contremisco. Siue enim comedo, siue bi-
bo, siue aliquid aliud facio, semper videtur tuba
illa terribilis sonare in auribus meis: Surgite m-
tui, venite ad iudicium. Rursus ait idem doctus
sanctus

Mat. 25.

Hierony.

sanctissimus, Iudicaturus domino lugubre mundus immugiet, & tribus ad tribum pectora feriet: potentissimi quondam reges nudo latere palpabunt: adducetur cum suis stultus Plato discipulis. Tunc Aristotelis argumēta non proderūt, cum venerit ille filius pauperculæ questuariae iudicaturus fines terræ. Tunc a dextris erunt peccata nos accusantia; a sinistris dæmonum infinita turba accusare promptissima: subtus horrendum chaos inferni, supra aperti scissiq; coeli, in aere iudex iratus, foris mundus ardens, intus conscientia vrens, vbi etiam iustus vix saluabitur. *1. Pet. 4.*
 Heu miser peccator sic deprehensus, quo fugiet? Impossibile erit latere, & intolerabile apparere. Hæc videntes damnandi turbabuntur timore horribili, ingemiscētes præ angustia spiritus, & dicentes, Errauimus a via veritatis, & iustitiæ lumen non luxit nobis. Lassati sumus in via *Sapient. 5.*
 iniquitatis. Potius mi dilecte nūc eligamus cum electis mundi delitias abhorrere, pœnitentiæ opera exercere, deo cum debita reuerentia, timore, & puritate deseruire, q̄ tantam calamitatem incurrere. Præterea quicumq; pœnas inferni diligenti profundaq; mente reuoluit, omnem seculi vanitatem & laudē atq; peccata proculdubio abhorrebit. Quid enim est in carcere infernali, in medio ignis feruidissimi, in lacu tam miserabili sine spe liberationis æternaliter claudi, ineffabiliter cruciari, innumerabilibus pœnis affligi? *Gregori.*
 Vt em̄ Greg. profitetur, erit in inferno intolerabile frigus, inextinguibilis ignis, vermis immortalis, fœtor intolerabilis, tenebræ palpabiles, flagella cędentium, horrida visio dæmonum, confusio peccatorum desperatio omnium bonorum, odi-

D O N Y, C A R T H V S I.

um omnis boni honesti, inconuertibilis auersio
 a bono summo, & inauertibilis ad bona cadu-
 ca conuersatio. Quoniam licet in inferno sit sti-
 mulus poenitentis: nulla tamē erit ibi correctio
 volūtatis: a quibus ita culpabitur iniquitas sua, ut
 nullatenus possit ab eis diligi vel desiderari iusti-
 cia. Et quid opus est de isto agmē verborū inducere?
 Tu ipse oculis fidei tibi describe profundissimum
 lacum, omni miseria plenum, omni tempe-
 state, clamore, v'lulatu, desperatione plenissimū,
 æstuantissimo igne feruentem, dolorosissimis ha-
 bitatoribus abundantem. Considera diligenter
 quid sit in lacu tali æternaliter cruciari, in igne tā
 æstuosus flagrante incēdijs sine fine torqueri, hor-
 ribilissima demonum & omnium damnatorum
 visione, societate, calamitate afflicti. Lacus
 iste infernus est, qui in libro Iob appellatur terra
 tenebrosa, & operta mortis; caligine, terra mise-
 riæ & tenebrarum, vbi vmbra mortis, & nul-
 lus ordo, sed sempiternus horror inhabitat. Nam
 et vltra reliquas interminabiles poenas inferni,
 est quoque in eo tota turbulētissima, poenalissima,
 & inestimabilis inordinatio. Nonne tibi infelices
 prorsus & plusquam terque quaterque infelices vi-
 dentur, qui propter huius vitæ breuissimas liber-
 tates, oblectationes illicitas, vanitates munda-
 nas, transitorias affectiones, diuitias, prosperita-
 tes, tam inexplicabilem merentur & illabuntur
 miseriam sine fine perdurantem? Egredere itaque
 & relinque latam secularium viam ad istam in-
 felicitatem ducentem, & arctam viam ample-
 ctere, fructuose, timorare, & reuerenter corā deo
 sublimi viuendo.

Mat. 7.

Quod